

ПРЕДСТАВИТЕЛИ НА
МИНИСТРИ

1468-о заседание, 5-7 юни 2023 г. (формат „Права на човека“)

Права на човека

Н46-8 Група С.3. / Колеви срещу България (жалби № 29263/12 и 1108/02)

Наблюдение на изпълнението на решенията на Европейския съд

Относитими документи

DH-DD(2023)425, CM/CM/ResDH(2019)367, CM/Del/CM/Del/Dec(2023)1459/H46-5

Жалба	Дело	Решение от	Окончателно на	Индикатор за класификация
29263/12	С.3.	03/03/2015	03/06/2015	Структурен проблем
41990/18	Y	20/02/2020	07/09/2020	
23614/20	Y.P.	17/05/2022	17/05/2022	
22457/16	X И ДРУГИ	02/02/2021	02/02/2021	
39257/17	Z	28/05/2020	12/10/2020	Комплексен проблем
1108/02	Колеви	05/11/2009	05/02/2010	Комплексен проблем

Описание на делата

Групата С.3., която включва също така делата *X. и други*, *Y.*, *Y.P.* и *Z.*, се отнася до неефективни разследвания на изнасилване, противозаконно лишаване от свобода, склоняване към проституция и твърдения за сексуално насилие в дом за социални грижи (процедурни нарушения на членове 3 или 8). По делото С.3. Европейският съд е установил „системен проблем“ с неефективността на наказателните разследвания в България.¹ Делото Z. се отнася освен това до два допълнителни недостатъка на наказателното разследване на предполагаемо изнасилване - пропуск да се изследва задълбочено дали доказателствата са сочели липса на съгласие от страна на жалбоподателката (която по това време е била на 13 години) и дали е трябвало да бъде повдигнато обвинение за изнасилване.

Делото *Колеви* касае преди всичко неефективността на разследването на убийството на първия жалбоподател (високопоставен прокурор), извършено през 2002 г., поради липсата на гаранции в българското законодателство за независимост на наказателните разследвания срещу главния прокурор (когото роднините на първия жалбоподател подозират, че е замесен в убийството) и „близки до него високопоставени служители“ (процедурно нарушение на член 2).²

Състояние на изпълнение на решенията

Индивидуални мерки: По делото Y е проведено допълнително разследване, което по-късно е спряно поради невъзможност да се открие извършителят, като спирането е потвърдено със съдебен акт от 17 август 2022 г. По делото X и други е започнато разследване за квалифицирано блудство и са извършени различни следствени действия. По делото Y.P. разследването е възобновено и е под специалния надзор на Върховната касационна прокуратура.

Искането на главния прокурор за възобновяване на наказателното производство по делото Z. е отхвърлено от Върховния касационен съд, който е приел, че искането е подадено извън срока и следователно е недопустимо, тъй като цели да влоши положението на подсъдимия. Разследването по делото *Колеви* е прекратено на 15 март 2023 г. поради изтичане на абсолютната давност и до момента това решение не е обжалвано.

¹ Конкретните мерки, свързани с разследванията срещу служители на правоприлагащите органи (относно независимостта на предварителното разследване и гаранциите срещу насилие), са разгледани в групата „Великова“.

² Мерките, свързани с нарушения на член 5 §§ 1, 3 и 4, бяха разгледани по делата *Светослав Христов* и *Евгени Иванов*.

Общи мерки:**Предшни разглеждания от Комитета**

Комитетът прие Междинна резолюция CM/CM/ResDH(2019)367 през декември 2019 г. и решения през септември 2020 г., март³ и ноември-декември 2021 г., юни и декември 2022 г. и март 2023 г.

По време на последното разглеждане през март 2023 г. Комитетът припомни предишното си решение, с което насърчи приемането от Народното събрание на правителствения законопроект, съдържащ важни реформи за изпълнението на делата *С.З.* и *Колеви*, и приветства факта, че Народното събрание е приело законопроекта на първо четене през януари 2023 г. Въпреки това той изрази съжаление, че тази важна и дългоочаквана реформа не е била разгледана на второ четене поради разпускането на парламента и също така изрази загриженост по повод на три алтернативни законопроекта, внесени от членове на парламента и също приети на първо четене. Поради това той призова властите, наред с другото, да осигурят приемането на правителствения законопроект и ги прикани отново да предоставят своя анализ дали ще е необходимо да се приемат и конституционни изменения. Той също така категорично настоя за необходимостта да се предприемат всички възможни стъпки за провеждане на избора на нов Висш съдебен съвет (ВСС) по начин, който ще позволи ефективно намаляване на влиянието на главния прокурор върху ВСС.

Мерки по същество1) Група С.З. - мерки, насочени към разрешаване на системния проблем с неефективните разследванияа. Законопроект, предложен от правителството на 13 април 2023 г.

На горепосочената дата правителството внесе в парламента законопроект (49-302-01-20), който беше много подобен на законопроекта, разгледан от Комитета през декември 2022 г. и март 2023 г. (вж. бележките за 1451-вото заседание и Н/Ехес(2022)20). В законопроекта се предлагаше, наред с другото, да се въведат:

- i) съдебен контрол върху отказите за образуване на досъдебно производство по отношение на тежки престъпления (т.е. престъпления, наказуеми с повече от пет години лишаване от свобода), както и на някои други престъпления, свързани със защитата на права по Конвенцията или с разследване на корупция, като това средство за защита ще бъде на разположение както на пострадалите, така и на лицата, направили съобщение за извършено престъпление; правоимащите лица ще имат достъп до преписката;
- ii) възможност за лицето, направило съобщение за извършено престъпление, да използва различни други средства за защита (ускорително средство за защита и обжалване на спирането или прекратяването на наказателното производство);
- iii) възможността за използване на ускорително средство за защита преди привличане на обвиняем в досъдебното производство;
- iv) възможността съдилищата да разделят производствата на съдебната фаза (за да се даде възможност за по-бързи и по-ефективни съдебни процеси и да се избегне погасителната давност);
- v) по-подробни правила за възобновяване на наказателни дела от главния прокурор;
- vi) възможност за съдилищата да прекратят наказателното производство, ако инкриминираното поведение не съставлява престъпление.

б. Законодателни изменения, приети от парламента на 26 май 2023 г.

На горепосочената дата парламентът прие две основни изменения: (i) въвеждане на съдебен контрол върху отказите за образуване на досъдебно производство за определени категории престъпления, по начин и ред, подобни на тези, предложени в законопроекта;⁴ (ii) възможност за съдилищата да прекратяват производството, ако инкриминираното поведение не съставлява престъпление. Останалите предложения, описани по-горе, бяха отхвърлени.

в. Молба за техническа помощ за разработване на мерки в някои области

³ През февруари 2021 г. властите приеха изменения, разгледани през март 2021 г. от Комитета, които предвиждаха разследване на главния прокурор и неговите заместници от специален прокурор. На 11 май 2021 г. Конституционният съд (КС) обяви няколко от новите разпоредби за противоконституционни, като посочи, че за тях ще са необходими конституционни изменения.

⁴ Въпреки това, беше отхвърлена включена в законопроекта разпоредба, позволяваща започването на ново разследване въз основа на нови обстоятелства, въпреки съдебното потвърждение на отказа.

С писмо от 22 май 2023 г. министърът на правосъдието отправи молба към Съвета на Европа за предоставяне на техническа помощ, след допълнителни обсъждания с националните власти, за подготовка на реформа в области като подобряване на практиките, свързани със съдържанието, разглеждането и изменението на обвинителния акт в рамките на наказателното производство, съдебния контрол и други гаранции по отношение на повдигането на обвинения и намаляването на формализма в съдебната фаза.

2) група С.З. - мерки, насочени към разрешаване на проблеми, свързани с разследването на изнасилване или сексуално насилие

- Разследване на изнасилвания и сексуални посегателства, включително по отношение на деца: През юни 2022 г. властите поясниха, че в методическите указания на прокуратурата ясно се посочва, че за да се проведе наказателно преследване за изнасилване, не е необходимо жертвата да е оказала физическа съпротива, стига да е изразила несъгласие с половия акт.

Освен това те предоставиха информация относно правилата и практиките за разпит на деца в рамките на наказателното производство (напр. ограничения за допълнителни разпити на етапа на съдебния процес; възможност за видеозапис). Те посочиха съществуването на методически указания в рамките на прокуратурата, включително относно дела, по които деца са жертви. Тези указания трябваше да бъдат актуализирани и да бъдат разработени нови методически документи, предвиждащи специфични подходи към разследването на престъпления, в които са замесени деца, включително сексуално насилие (вж. бележките за 1436^{ото} заседание и Н-Ехес(2022)9).

- Законодателни изменения: На 13 април 2023 г. правителството предложи законопроект (49-302-01-3), който представлява допълнително транспониране на Директива (ЕС) 2016/800 и Директива 2012/29/ЕС, свързани, наред с другото, с индивидуалната оценка на нуждите на жертвите и разпитите на жертвите със специални нужди от защита, целящи осигуряване на подкрепа, защита и намаляване на риска от вторична или повторна виктимизация, сплашване или отмъщение. В него се предвиждат ограничения за повторни или допълнителни разпити на жертви на досъдебната фаза; правила за разпитите на жертви със специални нужди от защита; правила за разпити от служител от същия пол; правила за осигуряване на превод; и правило за информирание на компетентния орган на друга държава за престъпление, извършено под нейна юрисдикция. Много от предложените изменения бяха приети на 26 май 2023 г.

3) Липса на гаранции за независимост на разследването срещу главния прокурор (делото Колеви)

а. Законопроект, предложен от правителството на 13 април 2023 г.

На горепосочената дата правителството представи законопроект (49-302-01-20), който беше много подобен на законопроекта, разгледан от Комитета през декември 2022 г. и март 2023 г. (вж. бележките за 1451-вото заседание и Н/Ехес(2022)19). В него се предвиждаше, наред с другото, следното:

- (i) случаен избор на съдия от списък на опитни и изразили съгласие съдии, да изпълнява функциите на *ad hoc* прокурор при разследване срещу главния прокурор или неговите заместници;
- (ii) случаен избор на съдия измежду съдиите от Върховния касационен съд, който да изпълнява функциите на заместник-главен прокурор, контролиращ действията на *ad hoc* прокурора след привличане на обвиняем в досъдебното производство;
- (iii) съдебен контрол на определени актове на *ad hoc* прокурора (включително за спиране или прекратяване на наказателното производство за всички категории престъпления), а за актове, които не подлежат на съдебен контрол, контрол от *ad hoc* контролиращия прокурор след привличане на обвиняем в досъдебното производство;
- (iv) правила, задължаващи Народното събрание да не избира, наред с другото, магистрати, идващи от прокуратурата, (но също и съдии) за членове на ВСС, за да се намали влиянието на главния прокурор и да се осигури плурализъм;
- (v) временно отстраняване от длъжност в случай на привличане на обвиняем в досъдебно производство за умишлено престъпление от общ характер или освобождаване от длъжност на главен прокурор с мнозинство от 13 от 25 гласа на членовете на ВСС;
- (vi) забрана за командироване на *ad hoc* прокурори;
- (vii) правила относно произнасяне по отводите на *ad hoc* (контролиращ) прокурор от страна на съдия на всички етапи на досъдебното производство и на съдебната фаза;
- (viii) участие на разследващи органи от Министерството на вътрешните работи или Агенция "Митници", които не са подчинени на главния прокурор и които могат да бъдат изключвани от разследването от страна на *ad hoc* прокурора.

б. Законодателни изменения, приети от парламента на 26 май 2023 г.

На 26 май 2023 г. Народното събрание прие горепосочения механизъм, но с някои изменения. По-специално, предложението за изключване на избора от Народното събрание на съдии и прокурори за членове на ВСС беше отхвърлено. Освен това изглежда, че парламентът е приел разпоредба, която позволява главният прокурор да бъде временно отстранен от длъжност в случай на обвинение за всякакво престъпление (не само за умишлено от общ характер), включително за престъпления по непредпазливост и за престъпления от частен характер.

4) Последни събития, свързани с функционирането на прокуратурата

Публично достъпната информация сочи, че на 12 май 2023 г. шестима членове на прокурорската колегия са поискали отстраняването на главния прокурор, твърдейки, че той неправомерно се е намесил в разследването на инцидент, свързан с бомба, която е избухнала при преминаването на автомобила му на 1 май 2023 г. Впоследствие на заместник-главен прокурор е предоставена защита във връзка с негови твърдения, че се страхува за живота си поради скорошен конфликт с главния прокурор; той също е подал сигнал за престъпление срещу главния прокурор въз основа на други твърдения. Главният прокурор е поискал образуване на дисциплинарно производство срещу своя заместник; това искане изглежда е било последвано от проверка, разпоредена от друг заместник-главен прокурор.

Анализ на Секретариата

Индивидуални мерки

Комитетът може да отбележи със съжаление, че не са възможни допълнителни индивидуални мерки по делото *Z.*, по което искането за възобновяване е отхвърлено поради неспазване на законоустановения срок. Той може да прикани властите да предоставят своевременно информация за развитието на продължаващото разследване по делата *Y.P.* и *X.* и други. Освен това той би могъл да възложи на Секретариата да изготви оценка на съответните прокурорски и съдебни актове, предоставени наскоро по делото *Y.*, за следващото разглеждане на това дело. Накрая, той би могъл да отбележи с дълбоко съжаление, че разследването по делото *Колеви* е приключило поради изтекла давност и да прикани властите да изяснят дали могат да бъдат приети някакви алтернативни мерки за хвърляне на светлина върху фактите по това дело.

Общи мерки

Анализът по-долу се основава на наличната информация относно съвсем скорошни реформи, приети на 26 май 2023 г., чието обнародване все още се очаква.

1) Мерки относно системния проблем с неефективността на разследванията

а. Скорошни законодателни изменения

Комитетът би могъл да приветства приемането на важната и дългоочаквана реформа, с която се въвежда съдебен контрол върху отказите за образуване на досъдебно производство за тежки престъпления и някои други престъпления, свързани с права по Конвенцията или с разследване на корупция. Положително е, че съответните лица ще имат достъп до преписката, за да подготвят жалба; и че това средство за защита ще бъде достъпно и за лицата, направили съобщение за извършено престъпление, в съответствие с § 34 от Препоръката Rec(2000)19 относно ролята на прокуратурата в системата на наказателното правосъдие. Комитетът би могъл да насърчи българските власти да предоставят всякакви относими разяснения, за да се даде възможност за задълбочена оценка. Би било полезно да се изясни по-специално предвиденото решение за случаи, при които след потвърждаване на отказа за образуване на досъдебно производство от съда, прокуратурата открива допълнителни обстоятелства или данни, изискващи разследване, тъй като не е приета разпоредба, отнасяща се до такива ситуации.

б. Отворени въпроси

Комитетът обаче може да отбележи, че Народното събрание не е приело някои важни предложения от правителствения законопроект, като например: (i) право на използване на ускорително средство за защита преди привличането на обвиняем в досъдебната фаза; (ii) възможност за разделяне на производството в съдебната фаза; (iii) по-подробни правила за възобновяване на наказателно дело от главния прокурор. Той би могъл да прикани властите да продължат консултациите и да работят за приемането на мерки в горепосочените области.

Следва да се отбележи също така, че парламентът не е приел предложението да се позволи на лице, направило съобщение за извършено престъпление, да използва, при отсъствието на пострадал, съдебните средства за защита срещу прекратяване и спиране на наказателното производство или ускорителното средство за защита, въпреки че тези средства за защита биха могли да бъдат от значение за защитата на права по Конвенцията чрез наказателноправни инструменти. Анализът на властите в това отношение би бил полезен.

Накрая, Комитетът би могъл да отбележи с интерес писмото на министъра на правосъдието, в което се иска техническа помощ от Съвета на Европа за разработване на мерки в области като намаляване на формализма в съдебната фаза на процеса, по-нататъшно укрепване на съдебния контрол и гаранции по отношение на повдигането на обвинения и подобряване на практиките по отношение на съдържанието, разглеждането и изменението на обвинителния акт.

2) Специфични мерки относно разследването на изнасилване или твърдения за сексуално насилие (група С.3.)

Комитетът би могъл да приветства информацията, че наскоро парламентът е приел изменения, свързани със защита на жертвите. Той би могъл да насърчи властите да предоставят точна информация за разликите между предложените и приетите изменения и да възложи на Секретариата да изготви пълна оценка.

Той би могъл да поиска от тях да предоставят информация и за някои други аспекти, идентифицирани по време на разглеждането през юни 2022 г., по-специално: (i) преглед на съдебната практика, който да покаже, че изнасилването се преследва по начин, който е в съответствие с Конвенцията; (ii) всякаква допълнителна, относима информация за чувствително към детето разглеждане на подадена от дете жалба за изнасилване; (iii) последващите действия във връзка с намерението за изготвяне на нови методически указания, предвиждащи специфични подходи към разследването на престъпления, в които са замесени деца; (iv) допълнителна информация относно прокурорските и съдебните практики, по-специално в областта на видеозаписването на разпити на деца; превантивни мерки за недопускане на „замърсяване“ на показанията на децата; (v) и международно сътрудничество и съдействие на жертвите за взимане на участие, дори ако жертвите не са се присъединили като частен обвинител или граждански ищец (вж. Н/ЕХЕС(2022)9).

3) Мерки във връзка с липсата на гаранции за независимост на разследването срещу главния прокурор (делото Колеви)

а. Скорошни законодателни изменения

Комитетът би могъл да приветства приемането на важната и дългоочаквана реформа, с която се въвежда механизъм за независимо разследване на главния прокурор, който предвижда ключови гаранции, за да отговори, в рамките на съществуващата конституционна рамка, на Междинна резолюция CM/CM/ResDH(2019)367.

Изглежда, че тази реформа осигурява солидни гаранции, независимо от наличието на връзки между високопоставени прокурори и без оглед на политическите събития, тъй като предвижда разследване, ръководено от *ad hoc* прокурор с кариера на опитен съдия, който може да бъде отведен от съд, както и съдебен контрол в случай на временно отстраняване от длъжност на главен прокурор, заместник главен прокурор и *ad hoc* прокурор. Други гаранции се отнасят, наред с другото, до участието на разследващи органи, които не са подчинени на главния прокурор и могат да бъдат изключени от разследването от *ad hoc* прокурора; до съдебния контрол на определени актове на *ad hoc* прокурора и до контрол на други актове от *ad hoc* контролиращия прокурор след привличане на обвиняем в досъдебното производство.

Освен това правилата за временно отстраняване от длъжност на главния прокурор с мнозинство от 13 от 25 гласа от членовете на ВСС няма да позволят на членовете на прокурорската колегия, които биха могли да бъдат бивши или бъдещи подчинени на главния прокурор, да блокират такива решения; и в същото време следва да гарантират защита под формата на съдебен контрол. При все това изглежда необходима оценката на властите относно обосновката на приетите разпоредби, позволяващи временно отстраняване на главния прокурор за по-широки категории престъпления (в сравнение с първоначалното предложение), включително престъпления по непредпазливост и престъпления от частен характер, както и относно гаранциите срещу злоупотреби.

Намаляването на мнозинството, необходимо за освобождаване на главния прокурор от 17 на 13 от 25 гласа в Пленума на ВСС, вдъхновено от препоръките на Венецианската комисия, изглежда е в

състояние да намали до известна степен влиянието на главния прокурор върху магистратите и да улесни въвеждането на ефективен механизъм за разследване. В този контекст си струва да се припомни и значението на осигуряването на съдебен контрол като гаранция по отношение на освобождаването от длъжност на магистрати.

б. Отворени въпроси

Както вече беше отбелязано, основните ограничения на тези изменения се дължат на конституционни пречки и се отнасят до: (i) риск от блокаж, ако назначаването на съдия за *ad hoc* прокурор не бъде одобрено с мнозинство от гласовете в прокурорската колегия; (ii) компетентността на прокурорската колегия по дисциплинарни въпроси и отстраняване от длъжност на прокурори, която създава риск от неправилно използване на наказателни или дисциплинарни инструменти срещу *ad hoc* прокурора; (iii) изглежда съществуващата възможност някои актове на *ad hoc* прокурора да бъдат преразглеждани от главния прокурор или заместник-главния прокурор (ако не е заподозрян).

Не бяха приети някои законодателни предложения, които биха могли частично да намалят горепосочените (или други) рискове, като например правило, вдъхновено от препоръките на Венецианската комисия, изключващо възможността парламентът да назначава магистрати, идващи от прокуратурата, за членове на ВСС (които биха могли да гласуват по начин, който да защитава интересите на главния или заместник-главния прокурор); правило, позволяващо на лице, направило съобщение за извършено престъпление, да поиска съдебен контрол на актовете за прекратяване или спиране на наказателното производство за престъпления, за които няма признат статут на пострадад, като по този начин да се изключи вътрешният контрол в рамките на прокуратурата.

В бележките за 1451^{-вото} заседание или в Н/Ехес(2022)19 бяха анализирани и други възможности за частично намаляване на някои от рисковете съгласно действащата конституционна рамка, като например: i) запазване на пълното възнаграждение в случай на временно отстраняване от длъжност до постановяване на съдебно решение на първа инстанция; ii) гарантиране, че актът за образуване на досъдебно производство от *ad hoc* прокурор не може да бъде отменен от главния прокурор или заместник главния прокурор. Възможни подобрения, изискващи изменение на Конституцията, също са анализирани в Н/Ехес(2022)19, по-специално по отношение на възможното назначаване и отчетност на *ad hoc* (контролиращия) прокурор от Пленума на ВСС (като се предполага, че членовете, избрани от парламента, няма да идват от прокуратурата).

С оглед на гореизложеното Комитетът би могъл да насърчи властите да представят своята оценка относно разликите между предложените и приетите изменения, както и относно необходимостта от по-нататъшно укрепване на механизма за разследване в рамките на действащата конституционна рамка. Той би могъл също така да възложи на Секретариата да изготви задълбочена оценка на горепосочените реформи.

Освен това Комитетът би могъл да повтори предишните си решения от 1451^{-вото} и 1459^{-ото} заседания: 1) приканващи властите да представят своя анализ относно необходимостта от подобряване на горепосочения механизъм чрез конституционни изменения на следващ етап и 2) настояващи за необходимостта властите да проведат следващия избор на членове на ВСС от парламента по начин, който позволява ефективно намаляване на влиянието на главния прокурор върху новия ВСС (съгласно българското законодателство парламентът е задължен да проведе този избор незабавно).

Комитетът би могъл да разгледа отново тези дела на своето 1475^{-о} заседание (септември 2023 г.) (формат „Права на човека“), за да направи пълна оценка на приетите реформи.

Осигурено финансиране: ДА

Решения

Представителите на министрите

1. припомниха, че тези дела засягат главно системния проблем с неефективните наказателни разследвания, проблеми, свързани с разследването на сексуални престъпления, и липсата на гаранции за независимост на наказателните разследвания срещу главния прокурор и други близки до него високопоставени служители;

2. приветстваха присъствието на заместник-министъра на правосъдието на България, което демонстрира посветеността на властите за пълно изпълнение на решенията на Европейския съд;

По отношение на индивидуалните мерки

3. отбелязаха със съжаление, че не са възможни по-нататъшни индивидуални мерки по делото *Z.*, по което искането за възобновяване е било отхвърлено като подадено извън законоустановения срок; приканиха властите да предоставят своевременно информация за развитието на текущото разследване по делата *Y.P.* и *X. и други*; възложиха на Секретариата да изготви оценка на съответните прокурорски и съдебни актове, предоставени наскоро по делото *Y.* за следващото разглеждане, за да се даде възможност за задълбочена оценка на приетите индивидуални мерки за осигуряване на ефективно разследване; отбелязаха с дълбоко съжаление, че разследването по делото *Колеви* е приключило поради изтекла давност и приканиха властите да изяснят дали могат да бъдат приети някакви алтернативни мерки за хвърляне на светлина върху фактите по това дело;

По отношение на общите мерки

4. приветстваха приемането на важната и дългоочаквана реформа, с която се въвежда механизъм за независимо разследване на главния прокурор и която предвижда ключови гаранции, за да отговори в рамките на съществуващата конституционна уредба на решението по делото *Колеви* и на Междинна резолюция *CM/CM/ResDH(2019)367*;

5. приветстваха, що се отнася до ефективността на разследванията като цяло, важната и дългоочаквана реформа, с която се въвежда съдебен контрол върху отказите за образуване на досъдебно производство за тежки престъпления и някои други престъпления, свързани с права по Конвенцията или [разследване на] корупцията, както и правила за достъп до преписката с цел подготовка на съдебно обжалване и възможността за лицата, направили съобщение за извършено престъпление, да използват това средство за защита;

6. отбелязаха, че парламентът не е приел някои предложения в правителствения законопроект, като например правото да се използва ускорителното средство за защита преди привличане на обвиняем в досъдебното производство; възможността за разделяне на производствата в съдебната фаза; по-подробни правила за възобновяване на наказателно дело от главния прокурор; приканиха властите да продължат консултациите и работата по приемането на мерки в горепосочените области;

7. отбелязаха с интерес писмото на министъра на правосъдието, с което се иска техническа помощ от Съвета на Европа с оглед на разработването на мерки в области като по-нататъшното засилване на съдебния контрол и гаранциите по отношение на повдигането на обвинения, намаляването на формализма в съдебната фаза и подобряването на практиките по отношение на съдържанието, разглеждането и изменението на обвинителния акт;

8. приветстваха информацията относно приемането на измененията за защита на жертвите, насочени към повишаване на ефективността на разследванията на изнасилвания и сексуални посягателства; приканиха властите да предоставят информация относно други аспекти, като например преглед на съдебната практика по отношение на наказателното преследване на изнасилвания; изготвяне на методически указания за разследване на съответните престъпления, в които са замесени деца; използване на видеозапис на разпитите на деца, предпазване от „замърсяване“ на техните показания и международно сътрудничество;

9. приканиха властите да представят своя анализ и оценка в отговор на аспектите, посочени в анализа на Секретариата, свързани с горепосочените наскоро приети реформи; в този контекст ги насърчиха ги да представят своята оценка за това дали е необходимо допълнително укрепване на механизма за разследване на главния прокурор в рамките на съществуващата конституционна уредба; и възложиха на Секретариата да изготви подробна оценка на горепосочените наскоро приети реформи;

10. припомниха поканата си към властите да представят своя анализ за това дали е необходимо да се подобри допълнително горепосоченият механизъм чрез конституционни изменения на следващ етап, за да се преодолеят ограниченията, дължащи се на конституционни пречки, и да се гарантира, че той е в състояние напълно да отговори във всички ситуации на Междинна резолюция *CM/CM/ResDH(2019)367* и последващите решения;

11. като отбелязаха, че съгласно българското законодателство парламентът е длъжен незабавно да избере нови членове на Висшия съдебен съвет (ВСС), подчертаха настоятелно необходимостта властите да предприемат всички възможни стъпки за провеждане на такъв избор по начин, който да позволи ефективно намаляване на влиянието на главния прокурор върху новия ВСС, и ги насърчиха да имат предвид съответните препоръки на Венецианската комисия;

12. решиха да продължат разглеждането на тези дела на 1475-ото си заседание (септември 2023 г.) (формат „Права на човека“).